

Elterjedés: Eurázsia, Észak-Afrika
Betelepítették É. és D. Amerikába, Ausztráliába, Új-Zélandra..

Táplálék : mindenevő

Szaporodás: vemhesség 112-130 nap, 4-8 malac kora tavasszal (trópusokon egész évben)

Szociális rendszer:

Matrilineáris csoportok, 20 egyedig. Felnőtt rokon kocák és utódaik.

Aggregéni csapatok, idős kanok gyakran magánosak

Késő ősszel harcolnak a koca kondák monopolizálásáért. Fegyver: agyar

Magas reprodukciós ráta

wild boar

„Károkozás” túrás
Hasznos vagy káros?

Túrás, gumók, gyökerek kiásása
hasznos is lehet

Mezőgazdasági területen kár

Termény elfogyasztása

Ahol nem őshonos, ott invázív,
irtandó fajnak tekintik

Mezei nyúl

Mezeinyúl (*Lepus europaeus*)

Lagomorpha > Leporidae
> Lepus

A nyulak nem rágcsálók
(nem manipulálják a kaját)

Elterjedés: Európe és
Közép Ázsia (sok helyre
betelepítették)

Tömeg: 3 - 5 kg.

Növényevő.

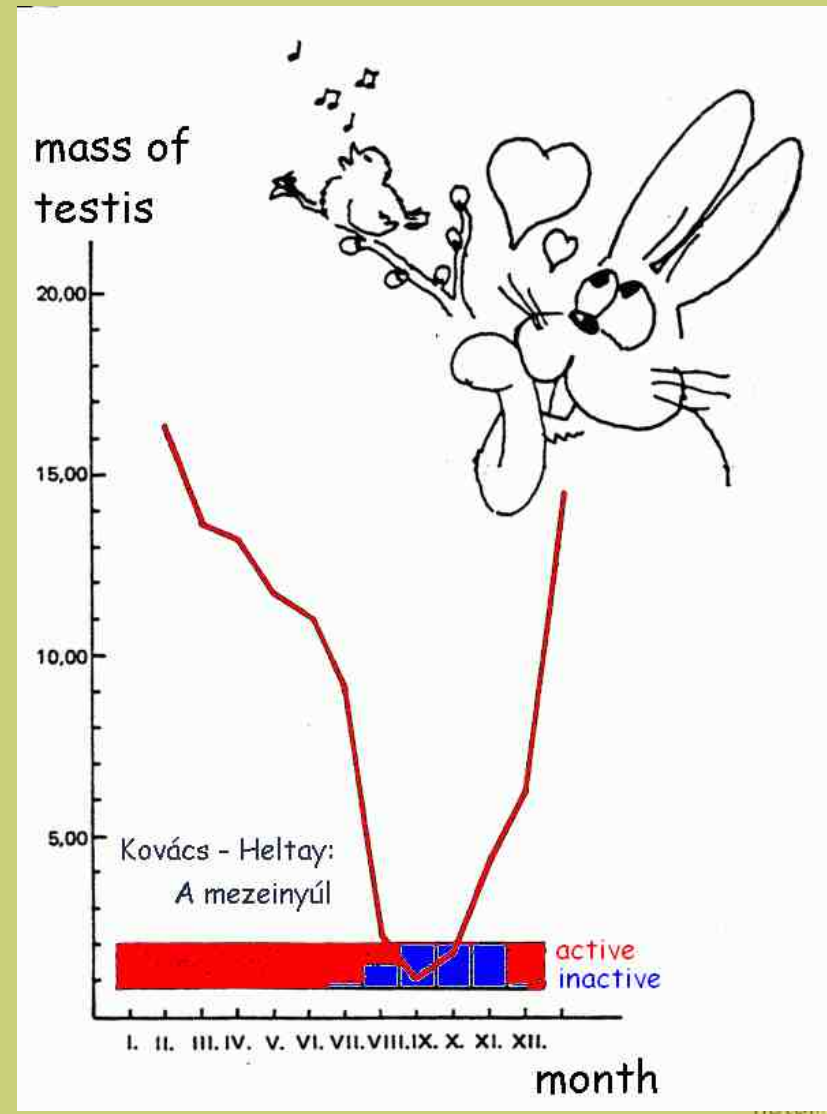
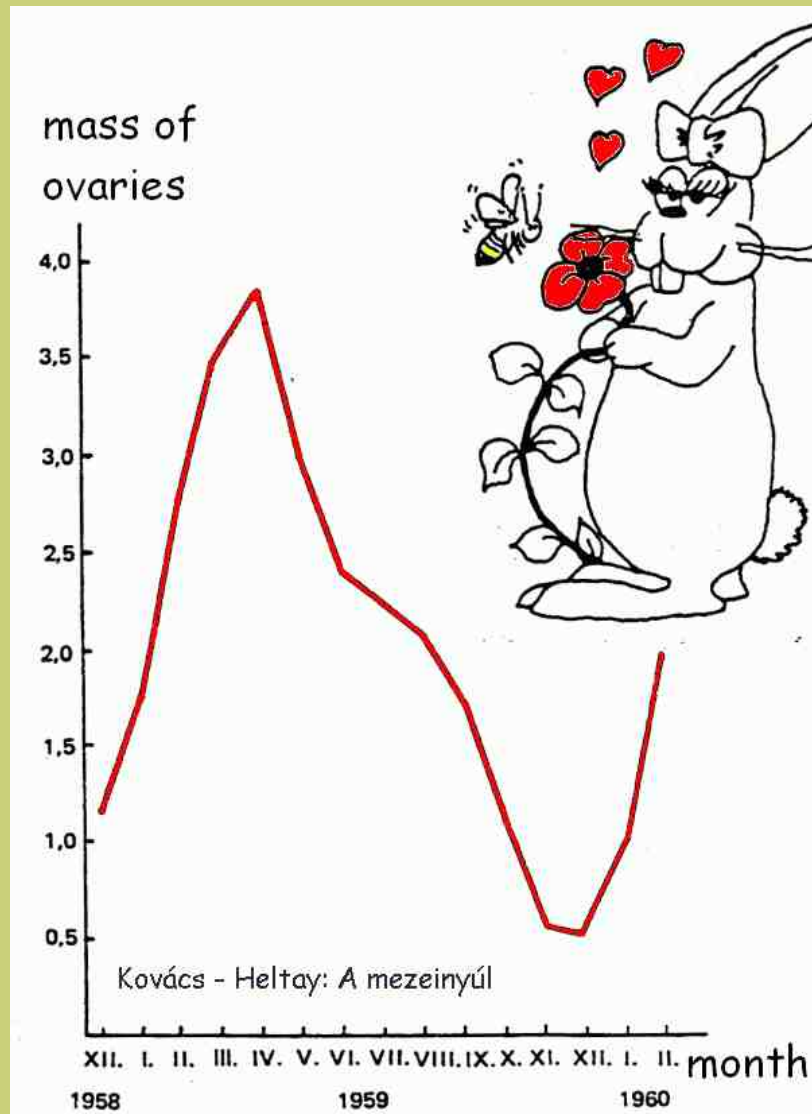
Télen rügyek, kéreg,
hajtás: kárt okoz

Reprodukció: késő tél –
kora nyár

Vemhességi idő: 30-42 nap. Alom: 1-8 nyúlfi. 1-2, néha 3
alom évente. Fészekhagyó

Gonád aktivitás: szezonális

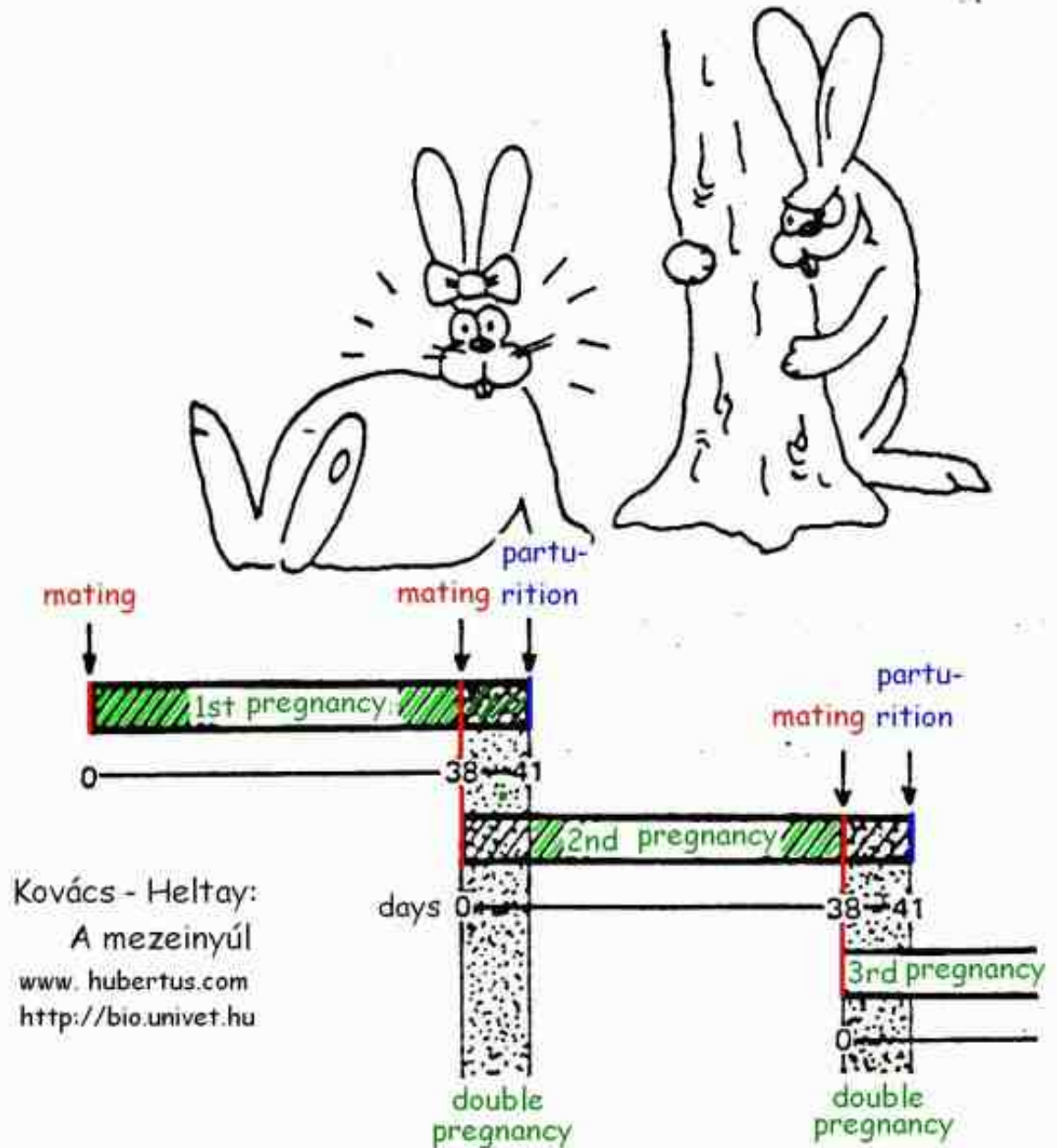

Indukált ovuláció

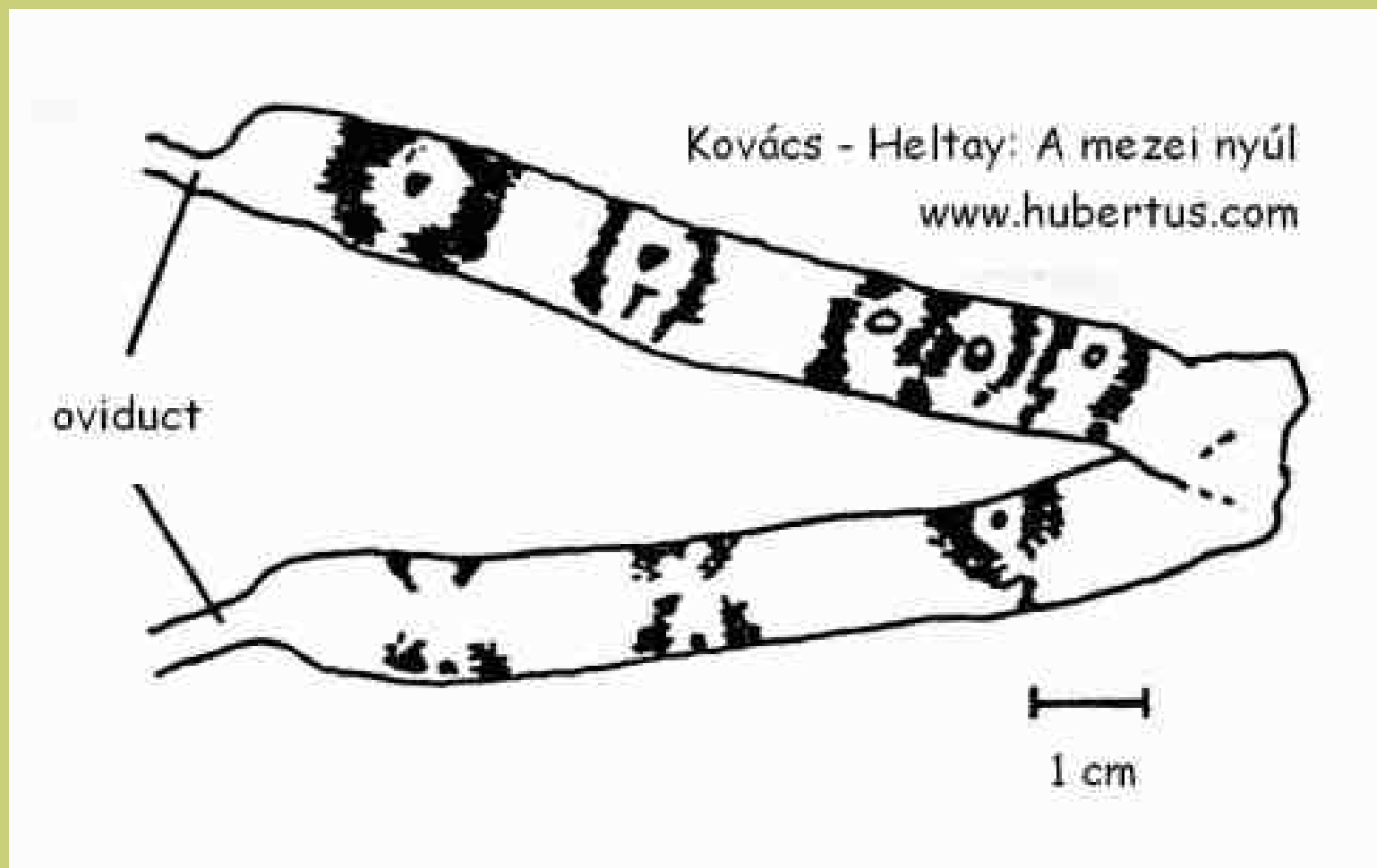
Superfoetáció: A nőstény a szülés előtt 1-5 nappal kopulál.

Látszólag rövid vemhesség

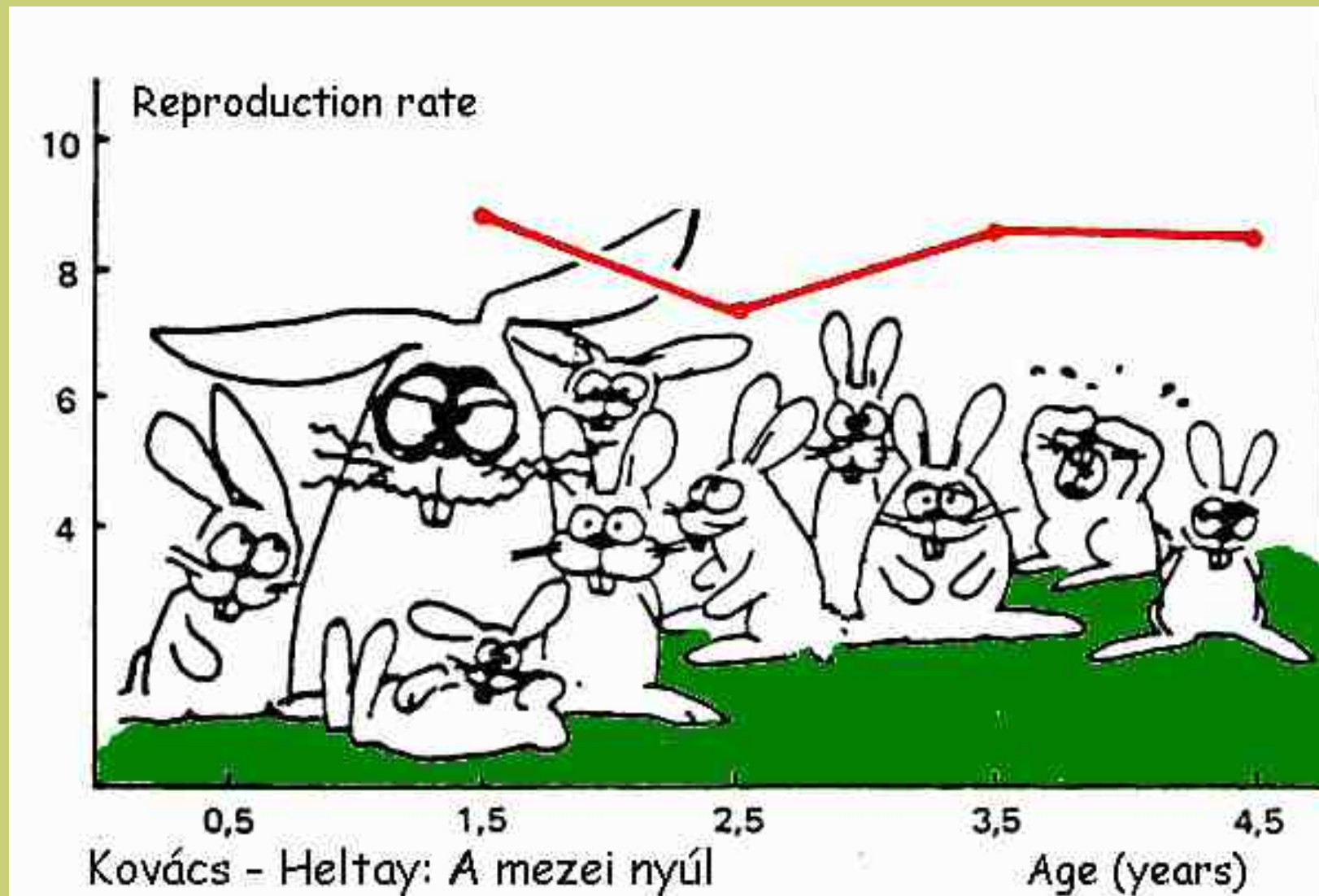
R szelekciós faj?

Fertilitás becslése: pacenta hegek

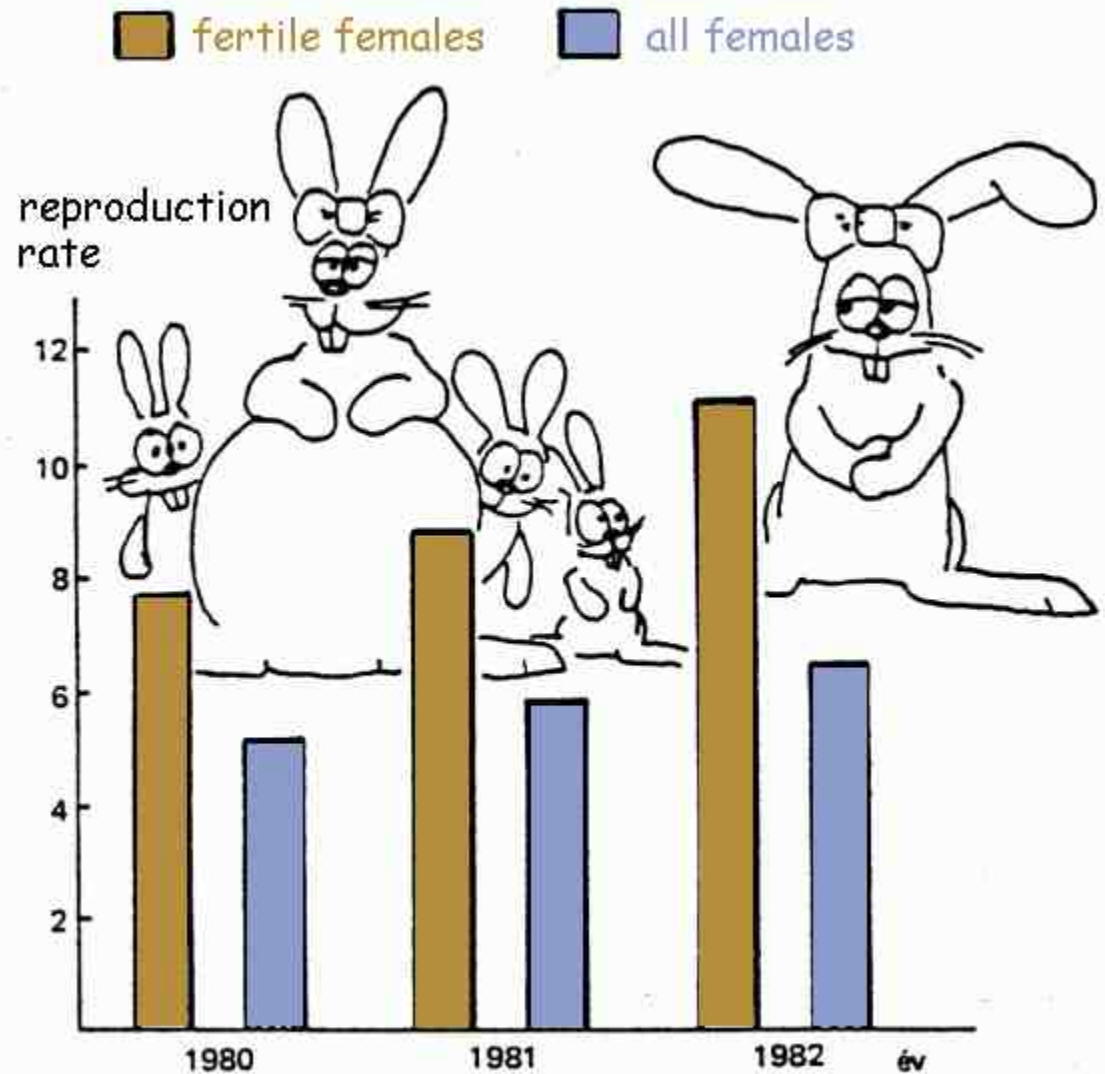
Magas fertilitás, kortól független

A nőstények
jelentős arányban
nem fertilisek

Hogyan számoljuk
a fertilitást?

Infertilitás: talán
sűrűségfüggő

Kovács - Heltay: A mezei nyúl

Állományszabályozás

Cél: az optimális méret fenntartása
ehhez a növekmény kivétele

- sűrűségbecslés tavasszal
és ősszel
(de ősszel nem látni a
nyulat☺)

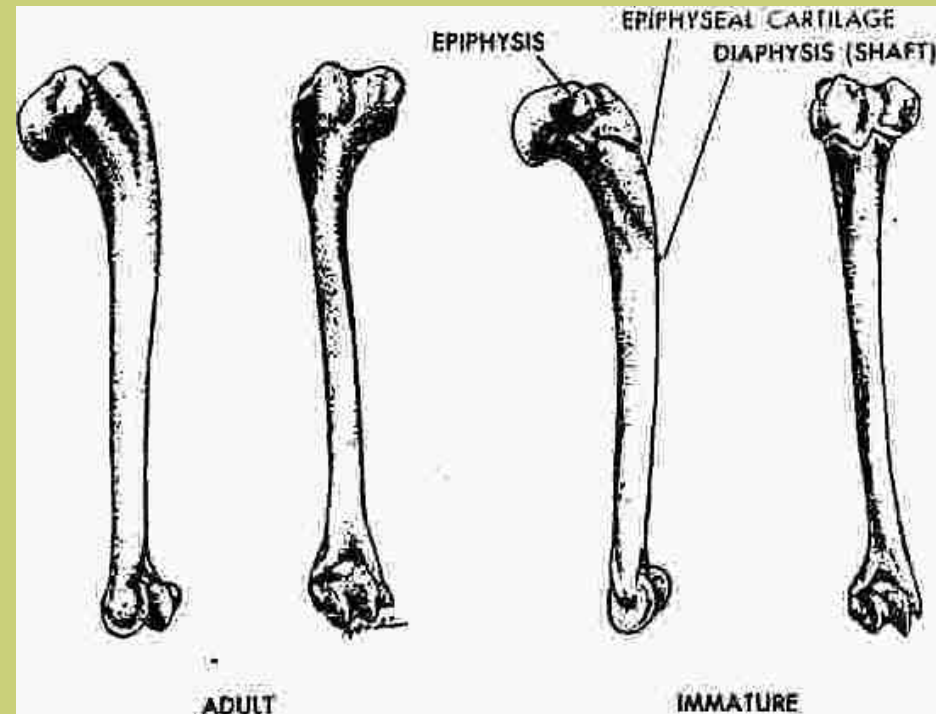

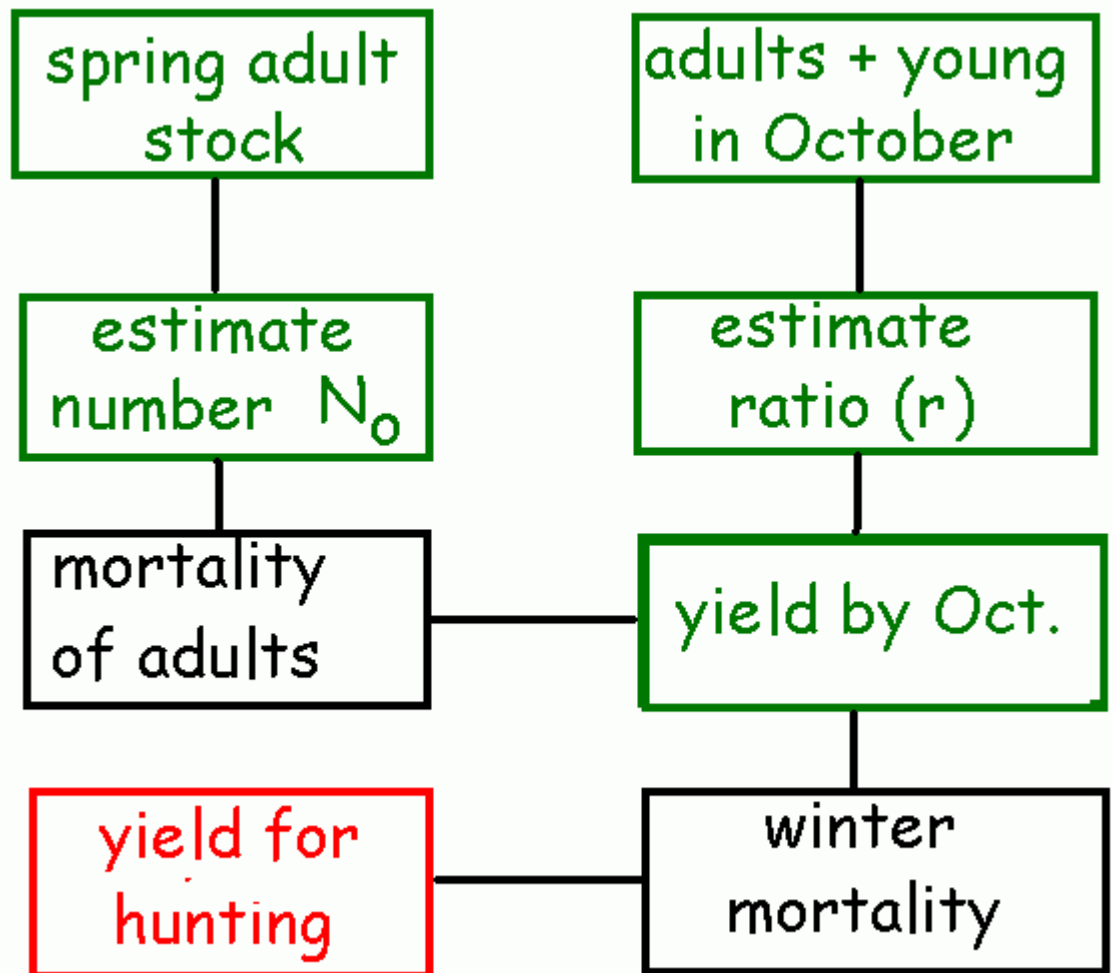
Megoldás: törzsállomány becslése tavasszal
növekedés becslése ősszel

Sűrűségbecslés: kora tavasszal, sávós v. vonaltranszekt

Növekedés becslése:
Közvetett módon

Próbavadászat októberben.
Fiatal/felnőtt arány
Stroh bélyeg alapján

Üregi nyúl (*Oryctolagus cuniculus*)

Lagomorpha > Leporidae >
Oryctolagus

Elterjedés: jégkorszak során
beszűkült (mediterrán)

Sok helyre betelepítették
(Ausztrália leggyilkosabb
fenevadja)

Tömeg: 1,5-3 kg

üregi

mezei

hosszab fül

Viselkedés: hierarchikus csoport, komplex járatrendszer

Területjelzés hullatékkel

© Marc Carrière

Fészeklakó (csupasz, zárt szem).

Az anya naponta egyszer etet, azonos időben. A kicsik 5-10 perc alatt szopnak testtömegük 30-40% -nak megfelelő tejet

Hatékonyság: A kicsik az anya érkezése előtt 10 perccel aktiválódnak, keresés (feromon) szopás.

Bevésődés: fél óra az anya érkezésének időpontja körül

Szagimprinting: a feromont társítják az anya szagával (vagy kölnivízzel)

Fajtárs tanulás: kezelés a szenzitív periódusban – fajtársnak fogadják el az embert.

Táplálék tanulás: az anya ürüléket hagy az üregben, az ürülék szaga alapján választanak később táplálékot (a tej illata is hat)

ELTE Etológiai Tanszék (Altbäcker Vilmos)

Fácán (*Phasianus colchicus*)

Galliformes > Phasianidae >
Phasianinae > Phasianus

Elterjedés: eredetileg Közép-
és Kelet Ázsia, sok helyre
betelepítették

Táplálék: magok, növényi részek, rovarok. Csibéknek
fehérjedús táplálék szükséges.

Szaporodás: kakasok kora tavasszal kis territóriumokat foglalnak (dűrgő hely) és csábítják a tojókat

Háremtartás. Magas fokú poligínia

Tojók 8-15 tojást

Szexuális dimorfizmus: mértéke arányos a poligínia fokával.
Territoriális kakasok több (max 12) tojót kergetnek.
Az őrzésben nem túl hatékonyak: 33 fészekaljból 14-ben több mint egy apa (Grahn et al.)

Feltűnő
színezet: jól
látja a róka...

